

маған қырын қалдырмай түгендеп, тауысып сипаттайды.

Ел мінезі, жеке жандардың құлқы, дүниенің бет алысы, бұзылған дәстүр, жоғалған құт, ендігі үміт көзі – бәрі қамтылған. Бүлінбеген дәнеме қалмады деп шошиды ақын.

Әкімді құдай ұрғаны,
Төресін теріс бұрғаны.
Қартты құдай ұрғаны,
Қарт басымен жас болып,
Көрінгенге қылмындап,
Жігіттікті құрғаны.
Жігітті құдай ұрғаны,
Жігерсіз жасық болғаны,
Ұрлық, өтірік секілді,
Келіссіз істі қолданып,
Адалға мойны жар бермей
Арам істі қылғаны.
Баланы құдай ұрғаны,
Бассыз бастық болғаны.

Ғұмар Қараш қазақ даласына дендеп енген сауда капиталы, алданып, барынан айрылып жүрген надандық қоршауындағы халқы тұрғысынан күйінеді.

Жексенбі сайын сартылдап,
Қаладан Қалтай жалпылдап,
Ішкен шайға маз болып
Жерін сатар орысқа.
Үш жыл бұрын жеп қойып
Белшесінен батар борышқа.

Ғұмар осы сүмдықтар қаптаған заманның тұтқа ұстаған «тұлғаларын» тұтас түгендеп шығады.

Молданы құдай ұрғаны –
Таңырайта мұртын қырғаны.
Тәртіпті оқу харам деп
Надан қара халықты
Ғылымның төте жолынан
Теріс бағытқа бұрғаны.

Ақын не дегенде де келешектен үмітін үзбеген. Дұрысқа бет бұрар халқым, білімді ұрпақ келер деп сенім артады.

Ғұмар Қараш зарзамандық атамекеннен айрылу қасіретін үдете, дамыта, нақтылы құбылыстарды көзге көрсетіп отырып жырлайды.

Дінін сатып, арын сатып атқа мінген ел өкілдерінен ақын жаны шошынады. Арғы жыраулар айтқан қауіптің шындыққа айналғанынан тосылады.

Жеткен емей немене:
Мынау қазақ деген жұрт
Кең далаға жайылып
Аңғырт өскен ел едік.
Күні бүгін болғанда
Ол қоныстан айрылып,
Қанатымыз қайрылып,
Қажып тұрған ел едік.

Ақын елін дұрыс жолға салмадың деп азапқа мін артады. Өнер, білім жолына түскенде қазақ азаптан құтылар еді деп өкініш білдіреді.

Тегінде Ғұмар Қараштың қайраткерлік ісі, шығармашылығы елді ағартуға арналады.

Әдебиеттер:

1. Мұқанов Сәбит. XX ғасыр басындағы қазақ әдебиеті: – Алматы: Атамұра, 2008. – 384 бет.
2. Ғұмар Қараш. – Алматы: «Арыс» баспасы, 2002. – 224 бет.
3. Анализируются национально-освободительные мотивы в произведениях видного казахского поэта начала XX века Гумара Караша.

* * *

Analyzes the reasons for national liberation in the works of prominent Kazakh poet of the twentieth century began Gumar Karash.

Linguacultural aspects of simile in kazakh and english languages

Н. А. Оспанова

А. Ясауи атындағы ХҚТУ-дың I курс магистранты, Түркістан, Қазақстан

Аннотация. Бұл мақалада қазақ және ағылшын тілдеріндегі теңеулердің лингвомәдени аспектілері қарастырылған.

A simile is a figure of speech that directly compares two different things, usually by employing the words "like", "as". Even though both similes and metaphors are forms of comparison, similes

indirectly compare the two ideas and allow them to remain distinct in spite of their similarities, whereas metaphors compare two things directly. " Example: 1. "The water is like the sun." "The water

is like the sun" is an example of simile because water and the sun have little in common, and yet they're being compared to one another. The "is" is also part of what makes this stanza an example of simile. "The rain falls like the sun, rising upon the mountains. "Here is another example, comparing falling rain to the rising of the sun. Good similes compare two very different nouns. Similes are comparisons that show how two things that are not alike in most ways are similar in one important way. Similes are a way to describe something. Authors use them to make their writing more interesting or entertaining.[1. p494]

Similes use the words "as" or "like" to make the connection between the two things that are being compared. Examples:

1. Playing chess with Ashley is like trying to outsmart a computer.

The activity "playing chess with Ashley" is being compared to "trying to outsmart a computer." The point is that Ashley can think in a powerful manner that resembles the way a computer operates, not that she is like a computer in any other way. "The rain falls like the sun, rising upon the mountains."

2. His temper was as explosive as a volcano. His temper is being compared to a volcano in that it can be sudden and violent.

3. Mary frowned and said, "I believe that taking drugs is like playing with fire". Here 'playing with fire' is an example of simile because a simple or little thing can make dangerous, will be harmful. And the equivalent of this simile in Kazakh form is 'ойыннан от шығады', мысалы: Ойланбай сөйлесен ойыннан от шығады.

4. I really like Patty. Her heart is as soft as a feather pillow. Here 'as soft as a feather pillow' is an example of simile because Patty is very gentle person. The equivalent of this simile in Kazakh form is «қой аузынан шөп алмас», мысалы: «Қойдай момын, надан; Кең, тыныш, тұнық даланы, қойдай момын, надан ауылын көкसेген бас мынау еңбек дүрсілімен, еңбек жарқылдарынан зырк-зырк етеді». [2. p139-147]

Simile have been widely used in literature for their expressiveness as a figure of speech. For example: Curley flopping like a fish on a line. Here "flopping like a fish" is a simile of this sentence, the meaning of this simile is that Curley sounded very little, like click. [3.]

More detail is present in the following similes, but it is still a matter of inference as to what features are actually predicated of a target. [4.] Examples:

1. He fights like a lion. – In this sentence we compare his energy, how he so powerful and strong like lion. Kazakh equivalent of this simile is «арыстандай айбатты, жолбарыстай қайратты. Қауменнің екі ұлы арыстандай үлкен, қабыландай қайратты болатын».

2. She swims like a dolphin. - In this sentence we compare how she gifted or talented of swimming. Kazakh equivalent of this simile is «Балықтай сүнгиді. Өзі суға балықтай жүзетін».

3. He drinks like a fish. – In this sentence we compare his to a fish and the meaning of this simile is he drinks a lot. Kazakh equivalent of this simile is «күсша аз жеу, күстай шоқу. Алдына келген тағамдардың әрқайсысынан күстай шоқып, әр ішімдіктен бір-бір ұрттап шегіне қоятын.» She eats like a bird. The meaning of this simile is that she eats very little.

4. Tom eats like a horse. - The meaning of this simile is that he eats a lot. The Kazakh version of this simile is «егінге түскен сиырдай жайпау. Егінге түскен сиырдай жайпап жатқан өңшең аусал сиырдай ораза түтқындар». Here English men compare a person to a horse but Kazakh men compare to a cow.

5. He eats like a pig. - The meaning of this simile is that he eats a lot and impolitely. The Kazakh version of this simile is «қара қабандай шайнандау».

6. They fight like cats and dogs. - The meaning of this simile is they fight fiercely and Kazakh equivalent of this simile is «ит көрген мысықша тіксіну. Ит көрген мысықша тіксіне қарап тұрған ».

7. Selena sings like an angel. - The meaning of this simile is that Selena sings beautiful. The Kazakh equivalent of this simile is «әндей күйлеп, созып айту. Абай деп атымды атағанның өзінде әндей күйлеп, созып айттың ғой».

8. My little brother sleeps like a log. Here "sleeps like a log" is a simile of this sentence, the meaning of this simile is that he sleeps well and soundly. The Kazakh equivalent of this simile is «сәбидей пәк, тәтті. Ұйқының құшағында жатқан сұлу қыздың сәбидей пәк жүзінен өзгеше бір рақат нұры шашырап тұрған тәрізденеді».

9. She works like a dog. - The meaning of this simile is that she works very hard and here "works like a dog" is a simile. The Kazakh equivalent of this simile is «Есектен де жуас боп, қолынан түсті таяғы».

10. She danced as gracefully as a swan. She danced very well. In Kazakh version of this simile is - «Аққудай сылану. Айдынның ерке сұлу

аққуындай. Айдынның ерке сұлу аққуындай аспанда жүзді жайлап нұрлы алтынай».

11. She walks as gracefully and elegantly as a cat. The Kazakh version of this simile is «Ақ маралдай керілу. Ақ орданың ішінде ақ маралдай керілген аяулы Сұлтанай».

A simile is a figure of speech that says that one thing is like another different thing. We can use similes to make descriptions more emphatic and vivid. We often use the words **as.....as** and **like** with simile. Here we show the structure of the simile with example sentence how they are done.

The 1st part an done by something is as adjective as something

His skin was as cold as ice. Here the meaning is that so cold, very cold, the Kazakh version is: «жансыз мұздай мөлдіреу, Қол – аяғы мұздай боп қатып қалыпты». [5, 1486].

She looked as gentle as a lamb. Here “as gentle as a lamb” is a simile of this sentence, the meaning is that she was very kind and gentle. The Kazakh version is: «қой аузынан шөп алмас».

The 2nd part an done by something is like something

My love is like a red, red rose. Here “like a rose” is a simile, the meaning is that his or her love is beautiful. The Kazakh version is: «Махаббат гүлі – раушан гүл».

These cookies taste like garbage. Here “taste like garbage” is a simile and the meaning is “disgusting”. The Kazakh version is: «татымы жоқ».

He had a temper (that was) like a volcano. Here “like a volcano” is a simile and the meaning is “explosive”. The Kazakh version is: «Мұздай болып қату. Бұл мінез өсіп, күшейіп, ішіне мұздай болып қатқан сайын, Қасым ашулы болып, қаны бұзыла бастады».

The 3rd part an done by something does like something

He eats like a pig. Here “eats like a pig” is simile and the meaning is “to eat impolitely”. The Kazakh version is: «шошқадай шайнандау».

He smokes like a chimney. Here “like a chimney” is simile and the meaning is that he smokes heavily, all the time.

They fought like cats and dogs. Here “fight like cats and dogs” is simile and the meaning is that “to fight fiercely”. The Kazakh version is: «оттай өштесу».

Note that with the **as...as** pattern, the first **as** is sometimes suppressed, for example:

His skin was cold as ice. Here “cold as ice” is simile and the meaning is that his very cold.

The above patterns of simile are the most common, but there are others made with adverbs or words such as than and as if, for example:

He ran as fast as the wind. Here “as fast as the wind” is simile and the meaning is that he goes very quickly. The Kazakh version is: «Жүрісі күйындай. Ат жүрісін сұрасаң, жүрісі оның күйындай».

List of simile	The meaning
<i>as blind as a bat</i>	completely blind
<i>as wise as an owl</i>	very wise
<i>to work like a dog</i>	to work very hard
<i>as cold as ice</i>	very cold
<i>as flat as a pancake</i>	completely flat
<i>as gentle as a lamb</i>	very gentle
<i>as light as a feather</i>	very light
<i>as old as the hills</i>	very old
<i>as sharp as a knife</i>	very sharp
<i>as strong as a bull</i>	very strong
<i>as white as snow</i>	pure white
<i>like a rose</i>	beautiful
<i>like a volcano</i>	explosive
<i>like garbage</i>	disgusting
<i>like an animal</i>	inhuman
<i>like spaghetti</i>	entangled
<i>like dewdrops</i>	sweet and pure
<i>like gold dust</i>	precious
<i>like a tip</i>	very untidy (tip = garbage dump)
<i>like a dream</i>	wonderful, incredible
<i>like stars</i>	bright and beautiful
<i>to drink like a fish</i>	to drink a lot
<i>to eat like a bird</i>	to eat very little
<i>to eat like a horse</i>	to eat a lot
<i>to eat like a pig</i>	to eat impolitely
<i>to fight like cats and dogs</i>	to fight fiercely
<i>to sing like an angel</i>	to sing beautifully
<i>to sleep like a log</i>	to sleep well and soundly
<i>to smoke like a chimney</i>	to smoke heavily, all the time
<i>to soar like an eagle</i>	to fly high and free

Similes often make use of irony or sarcasm. In such cases they may even mean the opposite of the adjective used. Look at these examples:

His explanation was as clear as mud. (not clear at all since mud is opaque)

The film was about as interesting as watching a copy of Windows download. (long and boring)

Watching the show was like watching paint dry. (very boring)

Similes are often found (and they sometimes originate) in poetry and other literature. Here are a few examples:

A woman without a man is like a fish without a bicycle - Irina Dunn

Dawn breaks open like a wound that bleeds afresh - Wilfred Owen

Death has many times invited me: it was like the salt invisible in the waves - Pablo Neruda

Guiltless forever, like a tree - Robert Browning

Happy as pigs in mud - David Eddings

How like the winter hath my absence been - William Shakespeare

As idle as a painted ship upon a painted ocean - Samuel Taylor Coleridge

Jubilant as a flag unfurled - Dorothy Parker

So are you to my thoughts as food to life - William Shakespeare

Yellow butterflies flickered along the shade like flecks of sun - William Faulkner

List of the used literature:

1. Encyclopedia International, Oxford university press, 1981, p494
2. A Course in modern English lexicology. R.Z.Ginzburg and A.A.Sankin. high school, 1979. p139-147
3. [http:// www. Tnellen.com/cybereng /lit_terms/ metaphor](http://www.Tnellen.com/cybereng/lit_terms/metaphor)
4. [http:// grammar.about.com/od/mo/g/metaphor-term.htm](http://grammar.about.com/od/mo/g/metaphor-term.htm).
5. Аманжолов Қ. Дариға, сол қыз. Алматы: Атамұра, 2003.–212бет

В этой статье рассматриваются лингвокультурологические аспекты сравнения в казахском и английском языках.

Влияние лингвострановедческих знаний студентов на ход общения

А. Сейтхожаева

магистрант 2 курса МКТУ им. Х.А. Ясави, Туркестан, Казахстан

Аннотация. Прогрессирующее развитие международных контактов и связей в политике, экономике, культуре и других областях обуславливает последовательную ориентацию современной методики обучения иностранным языкам на реальные условия коммуникации. В то же время проблема интеграции компонентов культуры в процесс обучения иностранным языкам стоит давно. В настоящее время, несмотря на наличие различных подходов, тезис о неотделимости изучения иностранного языка от одновременного ознакомления с культурой страны изучаемого языка, ее историей, социокультурными традициями, особенностями национального видения мира народом-носителем является общепризнанным в методике преподавания.

Ведущая роль обучения иностранным языкам – овладение иноязычным общением. Проблема слова, речи, искусство воздействия говорящего на слушателей имеет, как известно довольно большую историю, где основными коммуникативными задачами говорящего стали; "что сказать, где сказать, как сказать". Речевое общение широко исследуется во всем мире, создаются специальные центры изучения общения, при этом, до сих пор не достигнуто единства в толковании самого понятия "общения", его форм, механизмов. С разных точек зрения интерпретируется процесс во множестве моделей и подходов к его изучению[1].

Одним из таких подходов является лингвострановедческий подход, который включает культуроведческие, страноведческие материалы при формировании способности к общению на изучаемом языке. Давно известно, что особое познание мира, обычаи нашедшие отражения в культуре, передаются в языке и могут стать препятствием при общении представителями разных народов. Поэтому сформировалось множество мнений о необходимости обучения не непосредственно языку, а формирования иностранного мышления. Образование средствами иностранного языка предполагает знание о культуре, истории, реалиях и традициях страны